

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 29.07.2019 по 02.08.2019

2019/28

Дата прийняття:	30/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	30/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	<u>CASE OF HARUN GÜRBÜZ v. TURKEY</u> (Application no. 68556/10)
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявника на те, що визнання його винним у злочинах, у тому числі вбивстві, ґрунтувалося на заявах до поліції, поданих під примусом та за відсутності адвоката. Заявника судили за два напади на водіїв таксі в м. Стамбулі.</p> <p>Обидва випадки сталися 2007 року. У січні вдарили ножом і вбили одного водія, а в квітні було завдано ножових та інших поранень другому водієві.</p> <p>Невдовзі після другого інциденту представники поліції взяли заявника та іншого чоловіка М. К. під арешт і допитали їх. Відповідно до інформації поліції про співбесіди, під час першого допиту заявник зізнався в своїй причетності разом з М. К. до завдання ножових поранень другому таксисту. Коли його знову допитали, сказав, що брав участь у вбивстві першого таксиста, знову ж таки з М. К. Обидва допити провели за відсутності адвоката. Поліція намагалася викликати для надання безоплатної правової допомоги адвоката з Асоціації адвокатів Стамбула. Однак Асоціація адвокатів повідомила, що не призначає захисників у випадках, коли підозрювані не є неповнолітніми. Про цей дзвінок було зроблено відповідний запис. За словами заявника, Асоціація адвокатів припинила призначення адвокатів через страйк, що мав місце на той час.</p> <p>Заявник підписав протокол обох допитів і зустрівся з адвокатом, найнятим його родиною, лише після другого допиту. Він стверджував, що його адвокат попросив провести другий допит знову, але поліція відмовилася. Згодом заявника у супроводі його адвоката допитав прокурор Стамбула. Заявник підтвердив свою причетність до другого нападу, але стверджував, що насправді саме М. К. завдавав ушкодження водієві.</p> <p>Крім того, він заперечив сказане ним на допиті поліції щодо першого інциденту. Заявив, що не був причетний до вбивства та замаху на пограбування, що сталося в січні 2007 року. Пізніше він підтвердив цю заяву слідчому судді.</p> <p>Під час судового процесу щодо вбивства, який розпочався у вересні 2007 року, заявник повідомив, що його змусили підписати запис допиту його зізнання за відсутності адвоката, можливості прочитати його</p>

	<p>йому не дали. Він та М. К. заперечували всі звинувачення в пограбуванні та вбивстві і наполягали на тому, що зробили свої заяви під примусом.</p> <p>Обидва чоловіки були визнані винними у лютому 2009 року й засуджені до довічного позбавлення волі за вбивство та до п'яти років за спробу пограбування. Суд за напад на другого водія таксі закінчився у червні 2008 року. І заявник, і М.К. відкликали свої заяви, подані на досудовому етапі, та заперечували спробу пограбування. Заявник був засуджений до п'яти років ув'язнення за спробу пограбування та до двох років одного місяця за умисне заподіяння тілесних ушкоджень.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	30/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	30/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF ÜREK AND ÜREK v. TURKEY</u> (Application no. 74845/12)
Зміст:	<p>5 грудня 2009 року в м. Джизре відбулася демонстрація на знак протесту проти умов утримання Абдулла Оджалана, лідера Курдської робітничої партії (КРП), незаконної терористичної організації.</p> <p>Група з близько 10-15 демонстрантів розмахувала плакатами із зображенням Абдулли Оджалана і вигукувала гасла на його підтримку. Поліція просила їх розійтися, але вони відмовились і напали з камінням на працівників поліції. Коли втрутилася поліція, демонстранти почали тікати, і заявників та ще чотирьох осіб було заарештовано. На місці затримання поліція знайшла декілька банерів з гаслами на підтримку лідера терористичної організації, а також дерев'яні палиці та залізні бруски.</p> <p>Через два дні заявники Н. та А. постали перед прокурором і магістратським судом м. Джизре. Вони заявили, що не брали участі в демонстрації і нічого не знають про знайдені банери. Однак суд постановив взяти заявників під варту. Ще в грудні 2009 року прокурор подав обвинувальний акт проти заявників щодо їхньої участі в нелегальній організації, члени якої перевозили вибухові матеріали; стосовно порушення Закону про зустрічі та демонстраційні марші; щодо розповсюдження пропаганди на користь КРП.</p> <p>У червні 2010 року вісім працівників поліції, які заарештували заявників, давали свідчення в суді першої інстанції, заявників та/або</p>

	<p>їхніх адвокатів там не було. Поліцейські заявили, що не зможуть бути в суді під час наступного слухання, бо далеко дислоковані і в той день чергуватимуть. Суд прийняв їхні заяви, зроблені в присутності прокурора, але за відсутності заявників та їхніх адвокатів. Двоє з восьми поліцейських у своїх заявах стверджували, що бачили, як усі затримані кидали каміння та скандували незаконні гасла під час демонстрації, хоча в їхніх заявах, зроблених на стадії розслідування, містилося протилежне.</p> <p>Під час наступного слухання заяви поліцейських зачитали заявникам та їхнім адвокатам. Заявники заперечували інформацію, що містилася в заявах, наголошуючи на тому, що їх позбавили права на перехресний допит цих свідків. Вони безуспішно клопотали в суді про повторний допит працівників поліції вже за їхньої присутності. У грудні 2010 року суд ухвалив рішення і засудив заявників за поширення пропаганди на підтримку терористичної організації, за участь у демонстрації, зберігання заборонених матеріалів, опір представникам правоохоронних органів і за те, що перешкоджали їм виконувати обов'язки, а також за участь у нелегальній організації.</p> <p>Заявники подали апеляцію, але суд касаційної інстанції залишив у силі рішення суду першої інстанції. У невстановлену дату 2015 року заявників було звільнено після відбування покарання.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 та підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 29.07.2019 по 02.08.2019/
Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 28. – 4 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний і довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн
fb.com/supremecourt.ua
t.me/supremecourtua